

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

ALACSKA KÖZSÉG – TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ

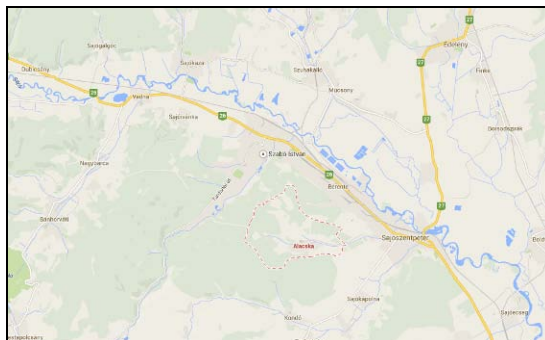
[314/2012. (IX.8.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet szerinti tartalommal]

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Alacska a Miskolci kistérséghez, Sajóközponti mikro-körzethez tartozik, Sajószentpétertől 4 km-re, Kazincbarciktól 6 km-re fekszik.

A kistérségi koncepcióban megfogalmazott települési jellemző: *alvó település, falusias jelleg, kedvezőtlen gazdasági potenciál.*

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata

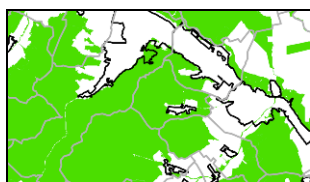
A többször módosított 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről az alábbiakat tartalmazza Alacska igazgatási területére:

2. sz. melléklet – Az Ország Szerkezeti Terve

■ Erdőgazdálkodási térség – a külterület részben

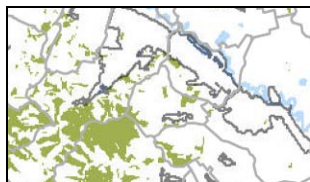
■ Mezőgazdasági térség – a külterület részben

— 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték

3.1. sz. melléklet – Országos ökológiai hálózat övezete

■ Országos ökológia hálózat

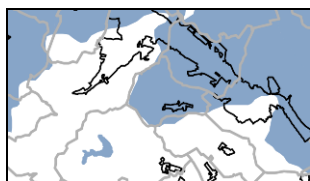
3.2. sz. melléklet – Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

⇒ nem érinti [■]

3.3. sz. melléklet – Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

⇒ nem érinti [■]

3.4. sz. melléklet – Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

■ Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület

3.5. sz. melléklet – Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

■ Országos jelentőségű tájképvédelmi terület

3.6. sz. melléklet – Világörökségi és világörökség várományos terület övezete

⇒ nem érinti [■]

3.7. sz. melléklet – Országos vízminőség-védelmi terület övezete

■ Országos vízminőség-védelmi terület

3.8. sz. melléklet – Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete

⇒ nem érinti [■]

3.9. sz. melléklet – Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete ⇒ nem érinti [■]

A módosított 10/2009. (V.5.) BAZ MÖK rendelet B.-A.-Z. Megye Területrendezési Tervéről az alábbiakat tartalmazza Alacska területére:

2. sz. melléklet – Térségi Szerkezeti Terv

■ Erdőgazdálkodási térség; ■ Mezőgazdasági térség; ■ Vegyes TFH térség

■ Hagyományosan vidéki települési térség

- 3.1. sz. melléklet – Ökológiai hálózat övezete
 ■ Magterület övezete

- 3.2. sz. melléklet – Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek, kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek, erdőtelepítésre alkalmas terület övezete
 ■ Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek
 ■ Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek
 ■ Erdőtelepítésre alkalmas terület

- 3.3. sz. melléklet – Országos és térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete
 ■ Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület
 ■ Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület

- 3.4. sz. melléklet – Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
 ■ Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület
 ■ Országos jelentőségű tájképvédelmi terület

3.5. sz. melléklet – Világörökség, világörökség várományos és történeti települési terület övezete ⇒ nem érinti [■]

3.6. sz. melléklet – Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete ⇒ nem érinti [■]

3.7. sz. melléklet – Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezete ⇒ nem érinti [■]

- 3.8. sz. melléklet – Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete
 ■ Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület

3.9. sz. melléklet – Együtt tervezhető térségek övezete ⇒ nem érinti [■]

3.10. sz. melléklet – Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete ⇒ nem érinti [■, ■]

3.11. sz. melléklet – Rendszeresen belvízjárta terület övezete ⇒ nem érinti [■]

3.12. sz. melléklet – Nagyvízi meder területének övezete ⇒ nem érinti [■]

- 3.13. sz. melléklet – Földtani veszélyforrás területének övezete
 ■ Földtani veszélyforrás területe

- 3.14. sz. melléklet – Vízerosciónak kitett terület övezete
 ■ Vízerosciónak kitett terület

3.15. sz. melléklet – Szélerózióknak kitett terület övezete ⇒ nem érinti [■]

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területrendezési tervekkel való összhang biztosított, a tervbe olyan változtatási szándékok kerülnek átvezetésre, beépítésre, melyek nem ellentétesek a magasabb szintű tervekkel.

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Kazincbarcika

Kazincbarcika város igazgatási területére készült hatályos Településszerkezeti Terv {1/2013. (01.18) határozat}, valamint Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv {44/2005. (XII.22) rendelet} az Alacska községi igazgatási területével határos területrészeket védelmi rendeltetésű erdőterületként, illetve kertes mezőgazdasági területként szabályozza.

Kondó

Kondó község igazgatási területére készült hatályos Településszerkezeti Terv {4/2005. (I.26) határozat}, valamint Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv {1/2005. (I.31) rendelet} az Alacska községi igazgatási területével határos területrészeinek területfelhasználási módja ismeretlen, a tervek nem állnak rendelkezésre.

Sajószentpéter

Sajószentpéter város igazgatási területére készült hatályos Településszerkezeti Terv {6/2012. (I.26) határozat}, valamint Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv {2/2012. (I.27) rendelet} az Alacska községi igazgatási területével határos területrészeket erdőterület, valamint mezőgazdasági szántó területfelhasználási módba sorolja.

Berente

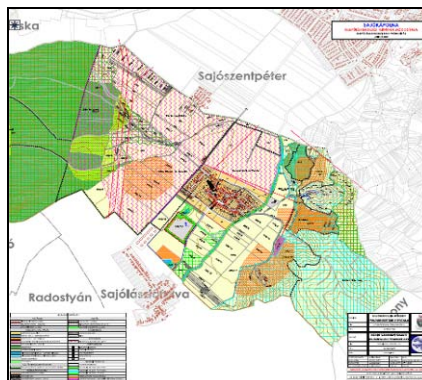
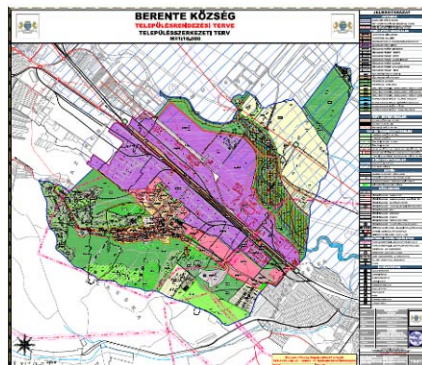
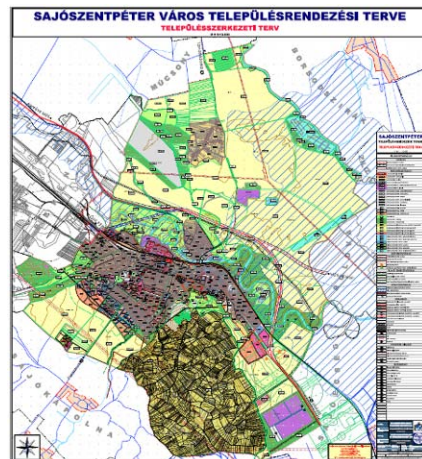
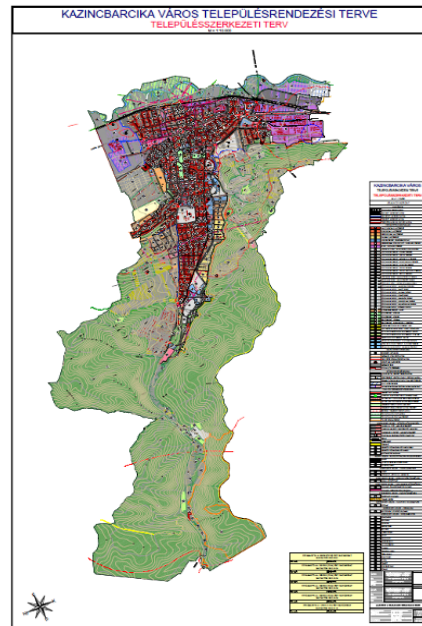
Berente község igazgatási területére készült hatályos Településszerkezeti Terv {194/2011. (VIII.25) határozat}, valamint Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv {20/2011. (VIII.26) rendelet} az Alacska községi igazgatási területével határos területrészeket erdőterület, természeti terület miatti korlátozott felhasználású gyeperő, illetve korlátozott felhasználású kert területfelhasználási módba sorolja.

Alacska igazgatási területét is érinti a Berente belterületétől nyugatra kijelölt bányatelek.

Sajókápolna

Sajókápolna község igazgatási területére készült hatályos Településszerkezeti Terv {85/2012. (VII.31) határozat}, valamint Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv {15/2004. (XII.13) rendelet} az Alacska községi igazgatási területével határos területrészeket erdőterület területfelhasználási módba sorolja.

Sajókápolna igazgatási területének jelentős területe bányatelekkel fedett.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció megállapításai

A község 44/2003. (III.26.) határozattal elfogadott településfejlesztési koncepciója jelenleg felülvizsgálat alatt áll.

A 2011-2014 időszakra készült gazdasági program szerint prioritást élveznek a műszaki infrastrukturális fejlesztések, szolgálati lakások és közösségi célokat szolgáló létesítmények állagmegőrzése, közterületek rendezése.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Az egyedi igények településrendezési tervben történő átvezetésére, az eljárás lebonyolítására a község önkormányzata – képviselőtestületi felhatalmazás birtokában – településrendezési szerződést kötött.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

A hatályban lévő településrendezési eszközöket a Panoráma Kft készítette 2003-ban. A terv készítője jellemzően a meglévő területhasználatokat vette figyelembe, a peremterületeken (ÉK, DK, NY) falusias lakóterület-fejlesztések számára lett kijelölve tartalék terület, továbbá a belterület nyugati határán tartalék üdülőterületet állapított meg.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A településszerkezeti terv a belterületet jellemzően falusias lakóterületként jelölte, a község nyugati felén üdülőházas üdülőterületet jelölt ki. A külterület jellemzően mezőgazdasági területként került meghatározásra, dél-nyugaton és északkeleten foltokban erdő.

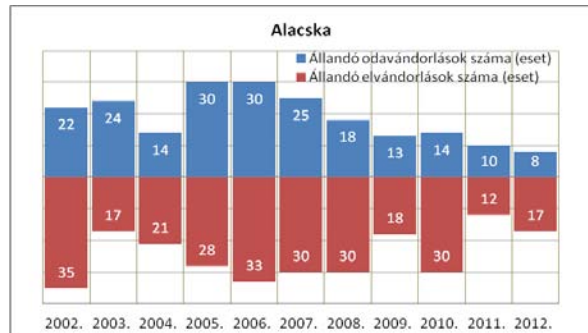
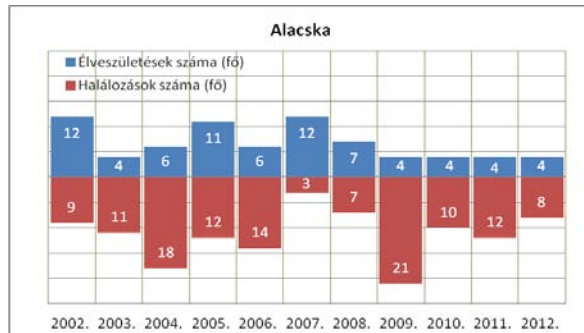
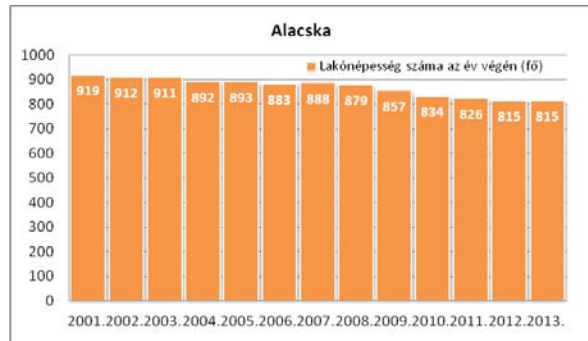
A település az eltelt több mint 10 év alatt meghatározó mértékben nem változott, a belterülete maradt jellemzően falusias karakterű; míg a külterület továbbra is mezőgazdasági, illetve erdőterület.

A tervezett üdülőterület-fejlesztés nem valósult meg. Az erdőterületek mértéke valamelyest nőtt.

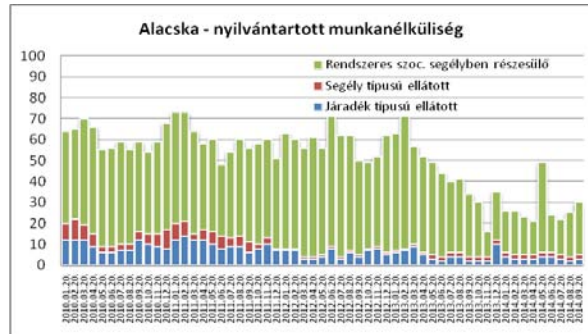
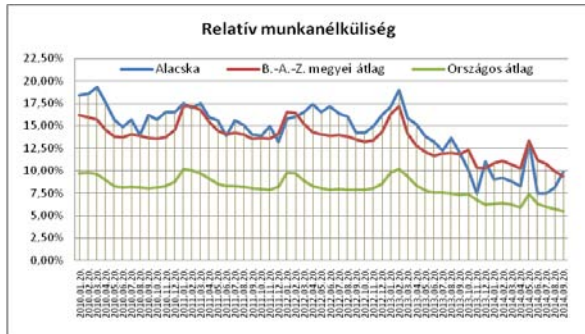
1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság

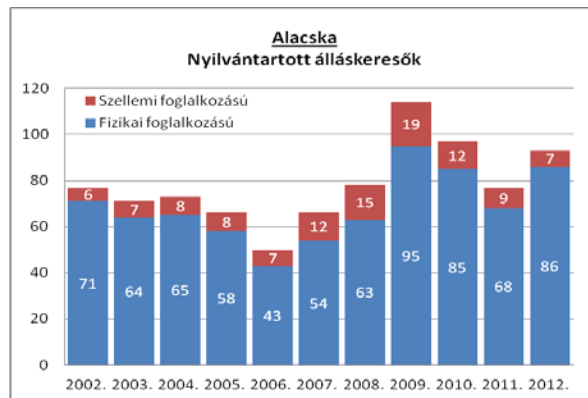
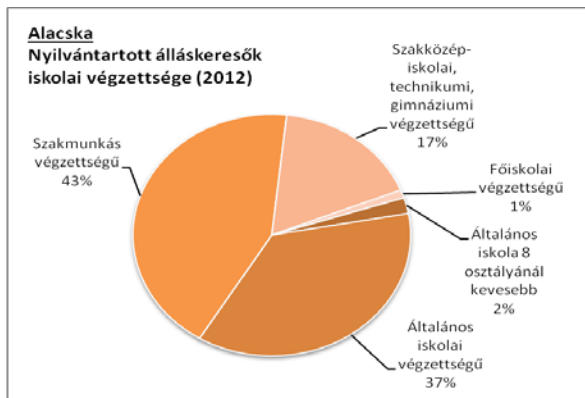
Az állandó népesség a 2001. évi bázishoz képest 11,3%-kal csökkent a vizsgált időszakban. A községben jellemzően női többség van, átlagosan 100 férfira 115 nő jut. A településen csecsemőhalálozást nem regisztráltak. A községben a természetes fogyás és az elvándorlás is a népességcsökkenés irányába mutat.

A községben a munkanélküliségi ráta a vizsgált időszakban csökkenést mutatott, a megyei átlag alá került és közelít az országos átlaghoz; továbbá a különböző ellátásban részesülők száma is csökkent; ugyanakkor az adatokra erősen torzító hatása van a közfoglalkoztatásnak. A 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott településekről jegyzéke szerint Alacska az országos átlagot legalább 1,75-szörösen meghaladó munkanélküliségű település; így ezen szempontból hátrányos helyzetű település.

A nyilvántartott álláskeresők között az alacsonyabb végzettségűek, illetve fizikai foglalkozásúak vannak többségben.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A község jellemzően földszintes, falusias beépítésű, hasonló adottságú telkekkel és beépítési formákkal, így az egyes lakosok életvitelszerű szokásai relatíve kisebb környezetet érintenek. A belterületen állattartás, zajos tevékenység végzése nem jellemző.

Vörösmarty u.

Kossuth u.

Dózsa u.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, egyházak stb.)

A településen több helyi rendezvényt tartanak, úgy, mint falunap, szüreti napok, borverseny és pincenapok, pálinkafesztivál, mindenki karácsonya, idősek napja, továbbá a helyi óvoda és iskola is rendszeresen bonyolít ünnepségeket; a különböző rendezvények alkalmasak a településen élők közötti kapcsolat ápolására.

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

A 13/2014. 8X.28.) önkormányzati rendelettel elfogadott Önkormányzati Szervezeti és Működési Szabályzat szerint:

- Az óvodai nevelést, a Berente-Alacska Települések Óvodai Intézményfenntartó Társulása (3704 Berente, Esze Tamás u. 18.) biztosítja, a Berentei Hóvirág Napközi-otthonos Óvoda útján látja el.
- Az egészségügyi ellátást Sajószentpéter Város Önkormányzatával együttműködve biztosítja a település.
- A házi segítségnyújtást, családsegítést, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a támogató szolgáltatást, a gyermekjóléti szolgáltatást, bölcsődei ellátást, orvosi ügyeleti ellátást a Sajószentpéter Környéki Önkormányzat Társulás útján biztosítja.
- Közművelődési feladatait önállóan biztosítja a település, kivéve a mozgókönyvtári szolgáltatást, amely az Önkormányzat és a B.-A.-Z. Megyei II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár megállapodása keretében valósul meg.

1.9. A település gazdasága

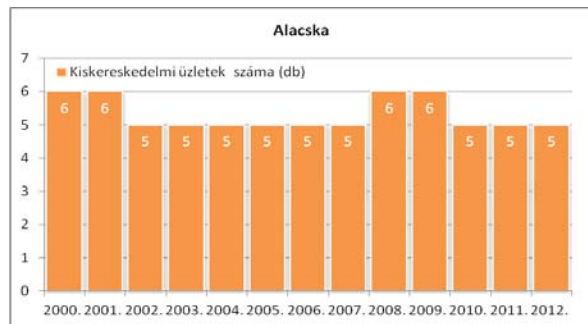
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

A település jelentős gazdasági potenciállal nem rendelkezik, nincs nagyobb foglalkoztató termelő vállalkozás a községben.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A településen jelentős gazdasági tevékenység nem folyik. A foglalkoztatott lakosság jellemzően más településekre jár el dolgozni vagy a közszférában dolgozik, illetve a finanszírozási programok függvényében közmunkásként tevékenykedik.

A mellékelt ábra a községben üzemelő üzletek számának alakulását mutatja be. (2000-ben egy üzletre átlagosan 146 fő jutott, 2012-ben 160 fő.)

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A községben nagyobb munkahelyteremtő beruházás létesítése nem tervezett, a kisebb, jellemzően szolgáltatással foglalkozó vállalkozások tőkeszegénysége miatt nagyobb léptékű, területhasználat-váltással járó fejlesztési igények nem merültek fel.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége stb.)

A versenyképességet tekintve nincs túl kedvező helyzetben a község, a szélesebb skálán munkalehetőséget kínáló Miskolc 31-45 perces távolságra van, a szomszédos településeken relatíve kevés a munkalehetőség.

A munkaerő képzettségi szintje alacsonynak mondható, a munkát keresők többsége fizikai foglalkozású, legmagasabb végzettsége általános iskolai vagy szakmunkás bizonyítvány.

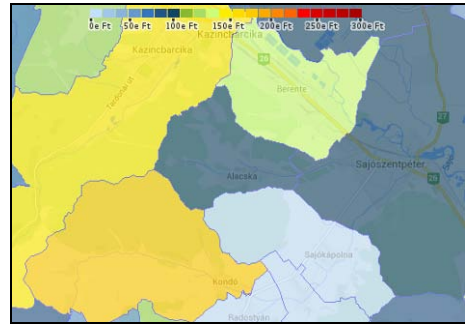

2012-ben a regisztrált munkát keresők közül 34 főnek volt általános iskolai végzettsége, 40 fő rendelkezett szakmunkás bizonyítvánnyal, 16 főnek volt érettségije és 1 fő szerzett főiskolai oklevelet. A 2002-2012 időszakban átlagosan évi 11 fő pályakezdő munkanélkülit regisztráltak, az utóbbi években többségében (~70%) férfiakat. A munkát keresők között az elmúlt években a 30 éves kor alatti fiatalok valamint a 40-54 év közöttiek voltak többségben, de az 55-60 év közötti munkakeresők száma sem elhanyagolható.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

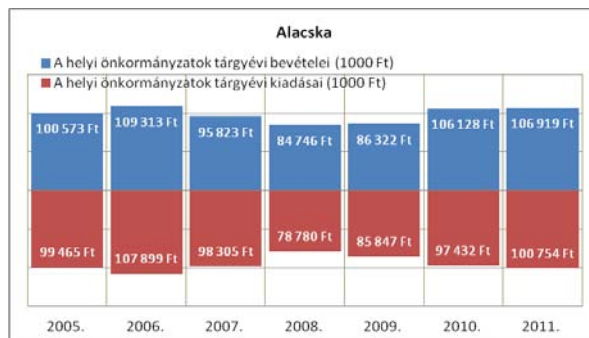
A településen jelentős ingatlanpiaci tevékenység nincs, az online hirdetések között is mindösszesen egyetlen családi ház (2006-ban épült, 1200 m²-es telken, 256 m²-es alapterülettel) található.

Ingatlanstatisztikák szerint ~50.000,- Ft körül mozog az átlagos négyzetméter ára a lakóházaknak. A térségben Sajószentpéteren, Mucsonyban, Sajóvámoston, Ongán értékelik hasonló nagyságrendben az ingatlanokat; Berentén, Kazincbarcikán, Kondón magasabbak, Sajóbáonyban és Sajókápolnán alacsonyabbak az ingatlanárak.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak elmúlt évekbeli alakulását mutatja az ábra. Az ábráról leolvasható, hogy 2006-tól visszaesés mutatkozott, kevesebb pénzből kellett gazdálkodnia az önkormányzatnak és a 2008. évi mélypont óta továbbra sem érte el a 2006. évi szintet.

Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályait a 17/2013. (XI.05.) önkormányzati rendelet rögzíti.

A 2011-2014 időszakra készült gazdasági program konkrét beavatkozások sorát határozott el, úgy, mint a szolgálati lakások (Táncsics u., Kossuth u.)

állagmegőrzése, kastélykerti parkoló kialakítása, síremlék felújítás, temetői út aszfaltozása, Huta úton közművesítés telekalakításokhoz stb.

A tervezett elképzelések részben valósultak meg forráshiány miatt, a kitűzött célok elérésében lényegi változás nem történt.

A településen újabb helyi adó bevezetését nem tervezi az önkormányzat a lakosság teherbíró képességének határai miatt.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A község különböző pályázati források bevonásával, szomszédos településekkel történő összefogásban végez fejlesztési tevékenységeket, az utóbbi években jelentős pályázati forrást sikerült beruházásokra fordítani közösségi terek felújítására és akadálymentesítésére, napelemes rendszer építésére, Kastélykert rendezése, mezőgazdasági utak rendbetétele, csapadékvíz elvezetés fejlesztése stb.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A településen releváns mértékű gazdaságfejlesztési tevékenység nincs.

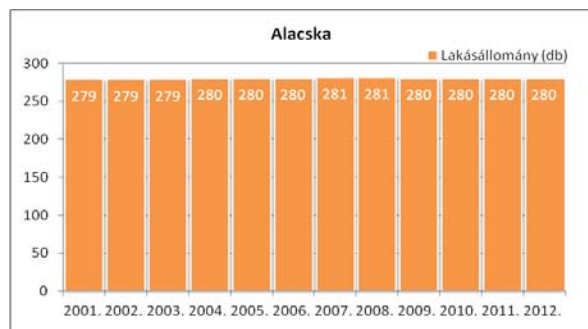
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

A községi önkormányzat jelenleg elsősorban közcélú foglalkoztatás keretei között biztosít munkalehetőséget a helybelieknek.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

A település lakásállománya az elmúlt éveken gyakorlatilag nem változott. A 100 lakásra jutó lakosok száma azonban csökkent, 2001-ben 316 fő jutott 100 lakásra, 2012-ben már csak 286 fő.

A lakásállomány magántulajdonokban van, a településen bérlakás-állomány nincs.

1.10.6. Intézményfenntartás

A községben jelentős intézményi-hálózat nem épült ki. Az óvoda intézményfenntartója a Berente-Alacska Települések Óvodai Intézményfenntartó Társulása (központi felügyelt költségvetési szerv), melynek székhelye Berentén van. Az általános iskolai oktatás alsó 4 osztálya a Berentei Általános Iskola tagiskolájaként, jelenleg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ működtetésével üzemel a községben.

A Területi Szociális Központ és Bölcsőde Sajószentpéter városban található, társulási megállapodás alapján látja el az intézmény a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatásokat; jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést, idősök nappali ellátását.

1.10.7. Energiagazdálkodás

A helyi intézményekben az energiagazdálkodás elsősorban az épületek felújítására, korszerűsítésére, a nyílászárók cseréjére összpontosult.

Pályázati keretek között 2014-ben napenergiára alapozott fejlesztés valósult meg, az épületek energiaellátásának csökkentésén túl elektromos hajtású járművek oktatási és közlekedési célú hasznosítására kapott forrást a település. Két gépkocsi tárolására alkalmas beálló, elektromos jármű töltésére alkalmas lassú töltőberendezés kialakítása valósult meg, a rendszer lehetőséget biztosít az éjszakai áram raktározására is.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A településüzemeltetési szolgáltatások részben helyi szinten, részben térségi összefogásban, társulási szerződésekkel biztosítottak.

- A szennyvízelvezetéssel és tisztítással, valamint az egészséges ivóvíz biztosításával kapcsolatos feladatokat az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (Kazincbarcika, Tardonai u. 1.) látja el.
- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos feladatokat a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás biztosítja, a ZV Zöld Völgy Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (Sajókaza, külterület 082/15 hrsz.) útján látja el.
- Az Önkormányzat belső ellenőrzési feladatai a Kazincbarcikai Kistérségi Többcélú Társulása Belső Ellenőrzési csoport (Kazincbarcika, Rákóczi tér 6. fsz./5.) útján biztosított.

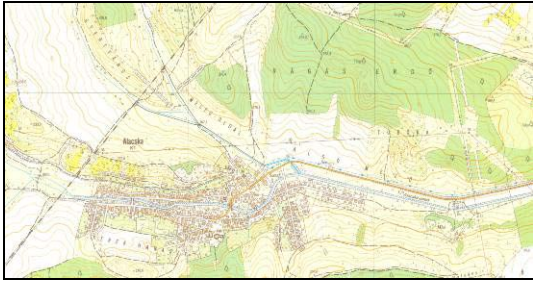
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

Alacska a Tardonai-dombság kistáj területén fekszik, az ÉK-i kitérűsű és lejtésirányú terület átlagos tszf-i magassága 350 m. A felszínt javarészt alsómiocén homok, kavics, agyag fedi. Jellemző szélirányok a Ny-i és a K-i, az átlagos szélesség 2,5 m/s körüli. Talajtanilag tarka terület, nagy előfordulása van az agyagbemosódásos barna erdőtalaj különböző változatainak (pl. vályog, agyag, mállott vázrészű), ezek mechanikai összetétele, vízgazdálkodása, termelékenységű besorolása is változatos. Talajvíz az alsóbb völgyszakaszokon van, általában 4-6 m közötti mélységben; a rétegvíz kevés, 50 l/s körüli.

A térség potenciális erdőtársulásai a pannóniai cseres tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), az alföldi tatárjuharos lösztölgyesek (*Aceri tatarico-Quercetum*), gyertyános tölgyesek (*Querco-petraeae-Carpinetum*). A lágyszárú növényzet sokszínű, megtalálható a kecskerágó (*Euonymus verrucosus*, *Euonymus europaeus*), a perjefélék (*Poa nemoralis*, *Melica uniflora*), a sásfélék (*Carex montana*, *Carex humilis*, *Carex brizoides*), az iszalag (*Clematis vitalba*).

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. tájtörténeti vizsgálat

A település külterülete jellemzően mezőgazdasági művelés alatt állt, a XVIII. századik kétnyomásos gazdálkodást folytattak. Meghatározó volt a szőlőművelés és bortermelés. A XIX. század végétől egyre nagyobb hangsúlyt kapott a bányászat

1.12.2.2. tájhasználat értékelése

A településen a mezőgazdasági gazdálkodás, szőlőtermesztés hagyományai ellenére nagyon alacsony a szántók (16%) és gyümölcsösök (2%) területe, míg viszonylag magas a gyepek (35%) részaránya. Az igazgatási terület 6,9%-a belterület, míg a művelés alól kivett területek aránya meghaladja a 11%-ot.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A 2009. évben elfogadott B.-A.-Z. MTrT rendelet 3.4. számú melléklete értelmében Alacska közigazgatási területét országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete fedi.

1.12.3.2. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló terület, érték, emlék

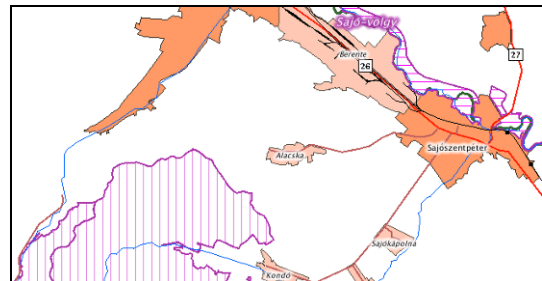
Natura 2000 terület

Különleges madárvédelmi területek

Bükk hegység és peremterületei (HUBN10003)

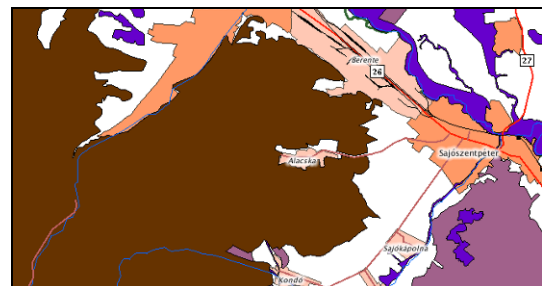
Alacska 010/2, 023, 024 hrsz.

A 2009. évben elfogadott B.-A.-Z. MTrT határozat 1.2. számú melléklete értelmében Alacska közigazgatási területét nem érinti kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezete.

1.12.3.3. ökológiai hálózat

Alacska község belterületét szinte teljes mértékben körbeöleli a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterülete.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

- A vezetékes ivóvízhálózat kiépült a településen, a rákötések száma mégsem teljes mértékű, emiatt továbbra is jelentős száma az üzemelő közkifolyók száma. A komfortosság nélkülözésén túl a közkifolyók használata fertőzésveszéllyel járhat, a különböző személyek használatán túl a víz gyűjtése, szállítása és felhasználást megelőző tárolása is lehet kockázatos.
- A szennyvízvezeték-hálózat kiépült a községben, de a rákötések száma elmarad a vízvezeték-hálózatra rákötött lakások számától is. A nehezebb gazdasági helyzetben élők, valamint a környezet-tudatlanok esetében előfordulhat, hogy a szennyvíz nem szivárgásmentes zárt rendszerben van gyűjtve, majd elszállítva, ez potenciális veszélyt jelenthet a talajra, illetve talajvizekre.

- Hiányzik a komplex rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat, a részlegesen kezelt megoldások csak áthárítják, de nem oldják meg a problémát, nagyobb esőzés esetén mélyebben fekvő területeken, illetve kezeletlen területeken belvizek, pangóvizek alakulhatnak ki.
- A belterületet szinte teljes mértékben körbeveszi az ökológiai hálózat magterülete, a külterületi föld-részletek korlátozottan – a védelem fenntartásának megfelelően – használhatók.

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1. szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A települést kelet-nyugat irányban szeli át az Alacska-patak, a patak menti területek jellemzően zöldfelületként (gyep szint) funkcionálnak. A belterületet délről jelentős mértékű erdőterület öleli át, továbbá az észak-keletre fekvő Berente községtől is egy nagyobb erdő védi a lakóterületeket. A magas arányú erdőterület kondicionáló szerepére szükséges is van Alacsának a környező településeken végzett ipari tevékenység kibocsátásai miatt.

Dózsa-Kossuth utcák által közrezárt tömb

Vörösmarty utca – Alacska-patak

1.13.1.2. zöldfelületi ellátottság értékelése

A községben a közlekedési területek szűk keresztmetszete miatt az utakat kísérő zöldsáv jellemzően hiányzik, illetve a gyalogjárdák kiépítéséig ideiglenes zöldfelületek alakultak ki, azonban az utcáról jól látható előkertekbe, oldalkertekbe telepített többszintű növényzet miatt jónak mondható a zöldfelületi ellátottság.

Dózsa utca

Ady utca

Ady utcától délre (lakóterület vége)

Rákóczi utcától délre (lakóterület vége)

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A település egyes részein (elsősorban a perem területeken) elhanyagoltak a zöldfelületek, kevesebb alkalommal történik kaszálás a kívánatosnál. A gondozatlan területek potenciális veszélyt jelentenek illegális hulladék-lerakatok kialakulására.

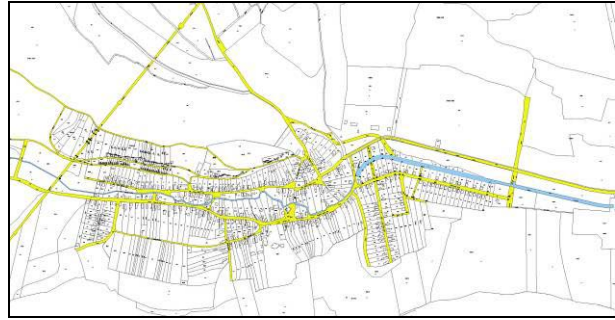
Az egyes fajok telepítésénél a lakosság nem mindig veszi figyelembe az adott növény területigényét, így hosszabb távon azok az épületállományt, légvezetéseket, beláthatóságot is veszélyeztethetik.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A község az Alacska patak mentén, az Alacsikai-Dózsa utakra merőleges telekszerkezettel, fésűs beépítéssel alakult ki. A feltárási utak jellemzően a Tardonai-dombságban fekvő település természetes vonalait követik.

1.14.1.2. ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és minőségi osztályok

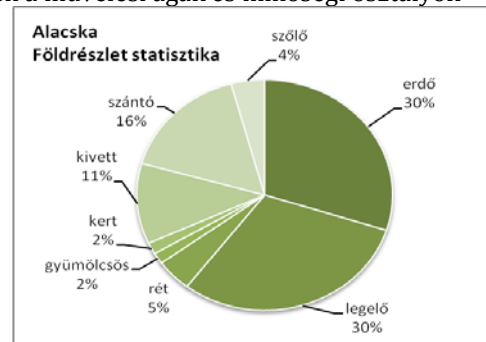
A település igazgatási területe 855,5282 ha.

Földrészlet statisztika fekvésenként:

- belterület 6,9%
- külterület 70,5 %
- zártkert 22,6 %

Az átlagos aranykorona értékek a településen:

- szántó: 12,33 AK
- szőlő: 21,68 AK
- gyümölcsös: 26,10 AK

1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A hatályos településrendezési eszközök (jóváhagyva 2003-ban) az alábbiak szerint határozták meg a terület-felhasználásokat:

– beépítésre szánt terület: ▪ falusias lakóterület ▪ üdülőterület ▪ településközpont vegyes terület ▪ gazdasági (kereskedelmi-szolgáltató) terület ▪ különleges terület (temető, pincesor, sportpálya)	– beépítésre nem szánt terület: ▪ közlekedési és közmű terület ▪ vízgazdálkodási terület ▪ mezőgazdasági terület ▪ erdőterület

1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolat)

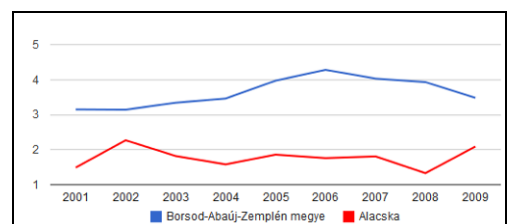
A községben csak alapintézményi ellátás biztosított (óvoda, általános iskola alsó tagozat, posta, orvosi rendelő, szociális étkeztetés), a magasabb szintű és kiegészítő szolgáltatások a közelben fekvő településeken, jellemzően társulási szerződésekkel (Sajószentpéter, Kazincbarcika, Miskolc) biztosított. A csökkenő lakosságszám (egyre kevesebb gyermek) miatt jelentős intézményi fejlesztés a gazdaságossága miatt nem prognosztizálható (jelenleg az általános iskola alsó tagozata is összevontan üzemel), az öregedő népesség azonban az idős-gondozáshoz kapcsolódó szolgáltatások skálájának bővítését irányozza elő (jelenleg a Forrás Szociális Közösségi Központ végzi a házi segítségnyújtás szolgáltatást).

1.14.1.5. alulhasznosított barnamezős területek

Alacska község külterületén jelentős mértékű szénbányászati tevékenységet folytattak, a bányászati tevékenység végeztével a területek teljes mértékű rekultivációja, új funkcióval történő megtöltése nem valósult meg.

1.14.1.6. konfliktussal terhelt terület

A településen a népességhez viszonyított bűnesetek száma alacsonyabb a megye átlagától, a Kazincbarcika kaptánysághoz tartozó településekhez viszonyítva is kedvezőbb a helyzet.

Megyei bűnesetek a lakosság százalékában

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat

Az alábbi táblázat a földhivatali földrészlet statisztikát összegzi. A kivett területek száma a legnagyobb, de az erdőterületek részaránya a legmagasabb. A rét, gyümölcsös művelési ágú legkisebb alrészlet területek igen csekélynek mondhatók, de az átlagos alrészlet méretei már kezelhetőbbek.

művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	legkisebb alrészlet terület	legnagyobb alrészlet terület	átlagos alrészlet terület
erdő	32	46	391 m ²	280.006 m ²	55.691 m ²
legelő	130	135	29 m ²	191.961 m ²	19.324 m ²
rét	183	189	4 m ²	17.393 m ²	2.063 m ²
gyümölcsös	191	193	4 m ²	7.243 m ²	684 m ²
kert	199	206	10 m ²	1.568 m ²	671 m ²
kivett	561	562	7 m ²	33.611 m ²	1.715 m ²
szántó	202	219	658 m ²	105.519 m ²	6.379 m ²
szőlő	266	269	194 m ²	5.673 m ²	1.351 m ²

1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat

Az ingatlanok jellemzően magántulajdonban állnak.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól a 17/2013. (XI.05.) önkormányzati rendelet intézkedik. A helyi rendelet tartalmazza a forgalomképtelen vagyoni elemek, korlátozottan forgalomképes vagyoni elemek (iskola, mozgókönyvtár, kultúrterem, helytörténeti gyűjtemény épületrészei; óvoda, polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, ravatalozó; szennyvízcsatorna) listáját; a település forgalomképes ingatlanokkal is rendelkezik.

- ▢ A forgalomképtelen vagyoni elemek:
 - Alacska patak 11.189 m²
 - Autóbusz pályaudvar 28 m²
 - Csatorna 5.370 m²
 - Közterület 40.490 m²
 - Közút 181.627 m²
- ▢ Korlátozottan forgalomképes vagyoni elemek:
 - Iskola, óvoda, könyvtár, kultúrterem 810 m²
 - Polgármesteri hivatal 207 m²
 - Orvosi rendelő 90 m²
 - Ravatalozó 65 m²
- ▢ Forgalomképes ingatlanok:
 - Belterületi beépítetlen terület 13.531 m²
 - Lakóház, udvar 6.050 m²
 - Külterületi szántó, legelő
 - Zártkerti szántó, rét, legelő, kert, gyümölcsös, szőlő

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

Az igazgatási területre vonatkozó hiteles digitális alaptérkép 2014-ben került megvásárlásra a Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft-től, geodéziai felmérésekről nincs ismeret.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. funkció, kapacitás

A településen az épületállomány jellemzően lakófunkciót szolgál, a csökkenő lakosságszám mellett évek óta stagnál a lakások száma. A lakásállomány állapotát tekintve vegyes a kép, vannak jó állapotban lévő, összkomfortos, felújított családi házak és vannak alacsony komfortfokozatú, rosszabb állagú épületek is.

1.14.5.2. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

A községben oldalhatáron álló beépítési módban, előkert nélkül vagy keskeny előkerttel, viszonylag sűrűn épültek a házak. A telkek többségében keskeny (10-16 m), hosszú (50-60 m) telkek, kivéve a Vörösmarty utca északi és az Ady E. utca keleti oldalát, ahol újabb kori telekosztások során négyzet alakú (~30 x 30m)

telkek kerültek kiosztásra. A telkek beépítési mértékét tekintve a lakóházak alapterülete a telkek 20%-át nem haladja meg, gyakoriak az oldalkertben, illetve hátsókertben kiépített melléképületek.

1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom

Az épületek jellemzően földszintesek, helyenként tetőtér beépítéssel, vagy további egy szinttel. Az épületek magas tetősek, a tetőfedés anyaga cserép, a tető formák általában egyszerűek, kontyolt nyeregtető, illetve sátoztető a leggyakoribb.

1.14.5.4. településkarakter

A településen falusias beépítések alakultak ki.

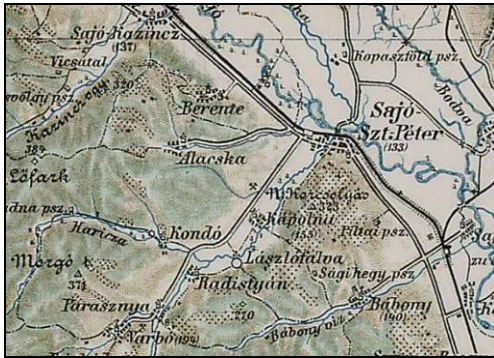

A községben jelentősnek mondható pincesor épült ki, mely a településre jellemző sajátosságokat hordoz, továbbá nagy hagyományokkal bíró turisztikai célokat is szolgál.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

III. Katonai felmérés

Alacska halmazfalú, a református templom valaha a település központja lehetett. 1771-ben határozták meg az urbáriumot, az Alacsikai határ a 2. osztályba volt sorolva (egy egész jobbágytelekhez 28 holdnyi szántó és 10 hold rét tartozott). A község állandó telekállománya 5 telek felett volt, a belsőtelek nagysága 16 pozsonyi mérőt meghaladó, a szántóterület 149 hold feletti, a rét 53,5 embervágó. Az erdőterület 872 hold volt. Az 1700-as évek végén 116 házban összesen 514-en laktak. Az 1800-as évek végén az úrbérrendezés, a földek használatba vétele legtöbbször szóbeli megállapodás alapján történt. A legtöbb problémát és pert az erdő tagosítása okozta.

1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A község igazgatási területén az alábbiak a nyilvántartott régészeti lelőhelyek:

Hrsz.	Védettség jogi jellege	Azonosító	Védett örökségi érték neve
1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
2/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
2/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
3/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
3/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
3/3	régészeti lelőhely	21175	Református templom
3/4	régészeti lelőhely	21175	Református templom
4/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
4/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
5	régészeti lelőhely	21175	Református templom
8/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
10	régészeti lelőhely	21175	Református templom
11	régészeti lelőhely	21175	Református templom
13	régészeti lelőhely	21175	Református templom
14/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
15	régészeti lelőhely	21175	Református templom
16	régészeti lelőhely	21175	Református templom
17	régészeti lelőhely	21175	Református templom
18	régészeti lelőhely	21175	Református templom
80	régészeti lelőhely	21175	Református templom
81	régészeti lelőhely	21175	Református templom
83	régészeti lelőhely	21175	Református templom
84	régészeti lelőhely	21175	Református templom
85	régészeti lelőhely	21175	Református templom
86	régészeti lelőhely	21175	Református templom
87	régészeti lelőhely	21175	Református templom
88	régészeti lelőhely	21175	Református templom
90	régészeti lelőhely	21175	Református templom
91	régészeti lelőhely	21175	Református templom
92	régészeti lelőhely	21175	Református templom
94/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
94/3	régészeti lelőhely	21175	Református templom
94/5	régészeti lelőhely	21175	Református templom
94/6	régészeti lelőhely	21175	Református templom
95/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
96	régészeti lelőhely	21175	Református templom

97/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
97/2	régészeti lelőhely	21175	Református templom
98/1	régészeti lelőhely	21175	Református templom
99	régészeti lelőhely	21175	Református templom
100	régészeti lelőhely	21175	Református templom
101	régészeti lelőhely	21175	Református templom
102	régészeti lelőhely	21175	Református templom
103	régészeti lelőhely	21175	Református templom
104	régészeti lelőhely	21175	Református templom
0160	régészeti lelőhely	21175	Református templom
0161	régészeti lelőhely	21175	Református templom
0163	régészeti lelőhely	21175	Református templom

1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A település egyedi arculatát a völgyben fekvő, kanyargós, zezugos, szűk utcákba települt épületállomány adja.

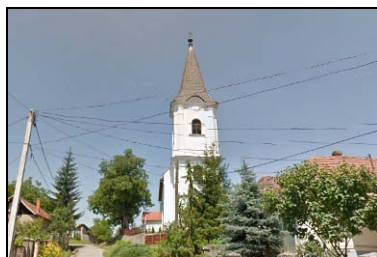

1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület

A községben nincs világörökségi, illetve világörökség várományos terület {Forster Központ 100/604-2/2014. ügyiratszámú adatszolgáltatása}.

1.14.6.5. műemlék, műemlék-együttes [forrás: Alacsikai Református Egyházközség]

A község egyetlen műemléke a Táncsics utcában lévő református templom.

A XII. századi oklevelek szerint Alacskának már volt temploma. Az Árpád-kori templom maradványait a mai templomfalak magukban rejtik. A régi templomot az évszázadok során többször is átépítették. A középkori templom keleti-nyugati tájolású volt. Ezt már a református gyülekezet 1650-ben a déli fal irányában bővítette, mivel a régi templom kicsinek bizonyult a lélekszámában meggyarapodott egyházközség számára.

A templom az 1762-1791 közötti munkálatok után kapta meg mai formáját. 1791. szeptember 4-én fejezték be a munkákat, erről tudósít bennünket a mennyezet egyik festett kazettája. Ebben az időszakban készült el a népi barokk stílusú festett templomi berendezések egész sora, amely nagy értéket képviselnek és ma is megtalálhatóak templomban, használatban vannak: Úrasztala, Mózes-szék, szószék korona, karós lóca 1780-ból, a kiskarzatban található gerenda padozat, amely szögek nélkül eresztékekkel lett összeácsolva, a festett mennyezet kazetták. A templom mellett először egy fából épített harangláb állt. 1792-ben húzták fel kőből a 32 méter magas kőtornyot. Jelenleg kettő harang van a templom tornyában. A nagyharang 180 kg súlyú és 1959-ben öntötték Ducsák István műhelyében Őrszentmiklóson. A kisharang 100 kg súlyú és a Budapesti Harangművekben készült 1924-ben.

Az utóbbi évek felújításai:

- 1999- Templom tető csere 2000- Templom homlokzat felújítás
- 2001- Torony díszkivilágítás
- 2002- Középkori romfal helyreállítás
- 2002-2003- Torony felújítás
- 2003- Templom padlócsere
- 2003-2005 - Új padsor készítése. Restaurálási munka: pad előlap, szószék korona, karos lóca, úrasztala, Mózes szék. Padfűtés, padlófűtés kialakítás. Villamos hálózat korszerűsítés. Harang felfüggesztés, behúzás és vezérlő óra csere.
- 2004-2005- Mennyezet restaurálása
- 2004-2006 - Szószék és karzat feljáró kialakítása. Templom ablak csere. Templom belső festési munkálat. Templom belső világítás felszerelés. Templom padlószegő lerakás. Szószék kosár feltárása.

A parókia építése 1990-ben kezdődött. Az építkezést az akkori gondnok, Dedics Pál és a pénztáros, Mészáros Lajosné irányították, a terveket Sikur Lajos okleveles építész készítette. 1995 telén a fűthető gyülekezeti teremben tartották az istentiszteleteket. 1997. november 16-án került sor az ünnepélyes parókia-szentelésre. 2000-ben fejeződtek be az udvar parkosítási munkálatai. A karbantartási és állagmegóvási munkálatok eredménye, hogy a parókia a mindenkori lelkipásztor családjának, és az egyházközség egész közösségének a lelkesi hivatallal és a gyülekezeti teremmel együtt.

1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A templom a község északi részén, a református templomtól nyugatra, magas-ponton fekszik.

1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Az Országos Építésügyi Nyilvántartásban szereplő védett épület és környezete:

Hrsz.	Védettség jogi jellege	Azonosító	Védett örökségi érték neve
3/1	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
5	műemlék	1170 [2643]	Ref. templom
4/1	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
4/2	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
10	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
11	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
13	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
88	műemléki környezet	22570	Ref. templom ex-lege műemléki környezete

1.14.6.8. nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhelyről nincs ismeret.

1.14.6.9. helyi védelem

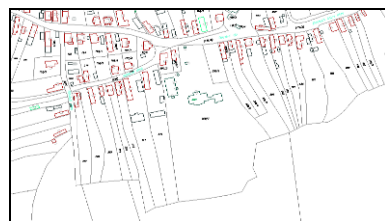
Alacska Község Önkormányzata a 6/1999. (IV.15.) önkormányzati rendeletében döntött a községképi és községépítészeti szempontból helyi védelem alá helyezett területek és építészeti értékek védelméről. A rendelet az alábbi értékeket vette jegyzékbe:

- Községképi (környezeti) szempontból jelentős területek
 - ↳ Miklósvári kastély környezete (ősfái, gesztenyefasor) – 208/7 hrsz.
 - ↳ Községi köztemető – 293/2, 297/2 hrsz.
- Községépítészeti szempontból jelentősebb építészeti értékek
 - ↳ Miklósvári kastély – 208/7 hrsz. – iskola, könyvtár, kultúrterem

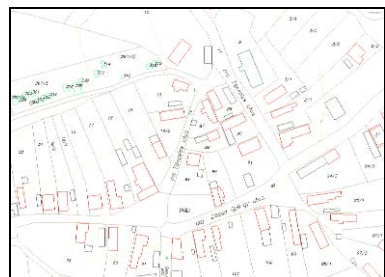
▷ Miklósvári kastély – 208/7 hrsz. – síremlék

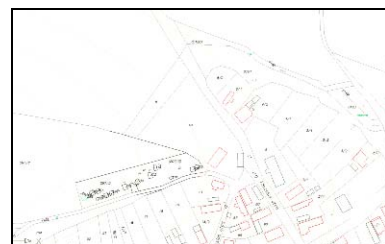
Az iskola az 1850-es években épült Miklósvári Kastélyban kapott helyet. Az épületet 2008-ban újítták fel. A helybeliek elmondása szerint korábban két tornya volt, ma már azonban csak egy. A kastély homlokzata a településnek „hátat” mutat, a bejárat előtti kovácsoltvas előtetővel ellátott előtető a domboldalra néz, ahol a kastélykert volt, mára beerdősült.

- ▷ Református templom – 5 hrsz. – Táncsics u. 5. (műemlék)
- ▷ Háborús emlékmű – 16 hrsz. – Dózsa Gy. u. 7.
- ▷ Községháza – 16 hrsz. – Dózsa Gy. u. 7.

- ▷ Lakóház (volt nagyskola) – 10 hrsz. – Táncsics u. 13.

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épületállomány tetemes része évtizedekkel ezelőtt épült, megfelelő karbantartás és felújítás nélkül jelentős állagromlás következhet be. Az utóbbi évek szokatlan időjárási viszonyai is kedvezőtlen hatással lehetnek, csapadékosabb időszakban a nem megfelelő vízelvezetés mellett a megemelkedő belvíz okozhat károkat, de a jégeső is veszélyt jelent a tetőkre, üvegfelületekre.

1.15. Közlekedés

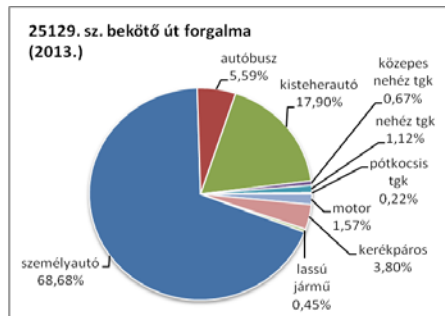
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

A zsáktelepülés közlekedési kapcsolatait a 25129. sz. 2 x 1 sávós bekötő út biztosítja, a bekötő út a 26. sz. Miskolc – Bánréve másodrendű főútból Sajószentpéter város központjában köt be.

Az igazgatásilag szomszédos települések Sajószentpéter városon áthaladva érhetők el, Berentével, Kazincbarcikával, Kondóval és Sajókápolnával nincs közvetlen közúti kapcsolata Alacskáknak.

1.15.2. Közúti közlekedés

A 25129. sz. bekötő út forgalmának összetételét mutatja a mellékelt ábra (forrás: Magyar Közút Zrt. forgalmi adatai).

2013-ban az összes forgalom 447 j/nap, az összes motoros forgalom 430 j/nap. Az út kapacitáskihasználtsága 2,25% volt (az út kapacitása 2000 E/ó).

A forgalom legnagyobb részét a személyautók adják, de jelentős részarányt képviselnek a kisteher-gépjárművek is.

Csuklós buszok nem közlekedtek az úton, az átlagos napi autóbusz-forgalom 25 jármű volt. Az utat a motorkerékpárosok és kerékpárosok is használják, számuk nem jelentős.

A település belső közlekedését lakóutca szövevénye biztosítja, jellemzően szűk keresztmetszetben. A forgalomszabályozás KRESZ táblákkal biztosított, a községben jelzőlámpás csomópontok nincsenek.

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. közúti

A helyközi tömegközlekedés a Volán által biztosított, munkanapokon 17 autóbusz-pár (reggel 4.15-től este 11.15-ig) közlekedik a község és Sajószentpéter város között. Kazincbarcikára, Sajókápolnára és Berentére csak Sajószentpéter átszállással lehet eljutni. Az Alacska-Miskolc viszonylaton mindösszesen 1-2 közvetlen járat közlekedik a kora reggeli órákban, a többi átszállással érhető el.

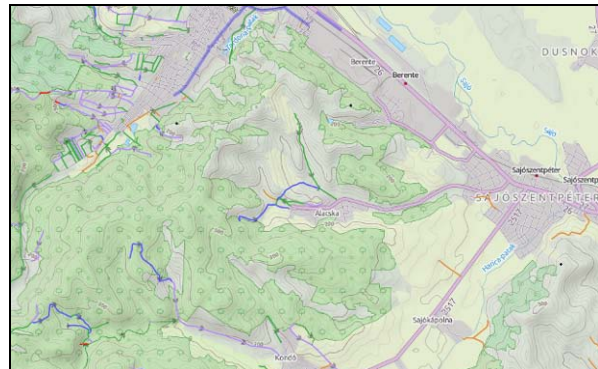
1.15.3.2. kötöttpályás

Alacska nem része az országos kötöttpályás törzshálózatnak, a MÁV szolgáltatásai a szomszédos Sajószentpéterben vehetők igénybe. A 92. számú Miskolc – Bánréve - Ózd vasútvonal Sajószentpéterig kétvágányú, Kazincbarcikáig villamosított. A Miskolc-Sajószentpéter viszonylaton napi 15 járatpár közlekedik reggel 4.40 és este 21.40 között.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A kerékpárosok számára kiépített külön nyomvonalú kerékpárút nincs, a kerékpáros közlekedéshez a közutakat; a szabadidő eltöltéséhez a belterületet körülölelő erdős területeken meglévő turistaösvényeket lehet használni.

A gyalogjárdák hiányoznak a település egyes utcáiban, a szűkös szabályozási szélesség miatt nem is minden utca alkalmas elválasztott gyalogjárda kialakítására, itt vegyes használattal biztosítható a közlekedés.

1.15.5. Parkolás

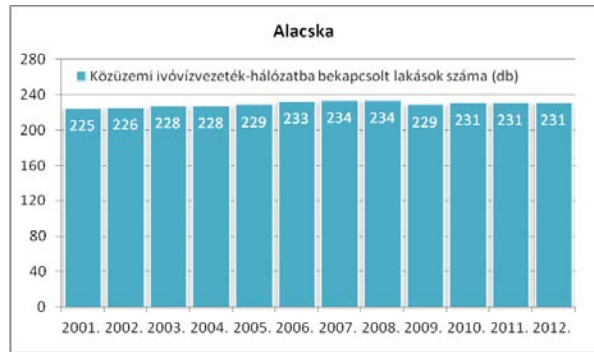
A településen a parkolás elsősorban telken belül oldható meg, illetve, ahol a szabályozási szélességek, illetve a beláthatóság engedi, ott közterületen. A Bácskai téren, a Polgármesteri Hivatal melletti területen van lehetőség 4 személyautó közterületi parkolására. A Dózsa utca 71. szám előtt van további 4 személyautó közterületi parkolására. A Miklósvári-kastély előtt, az út melletti murvás részen van lehetőség több jármű parkolására (nincs kiépített parkoló).

1.16. Közművesítés

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás

A vezetékes vízellátás a településen biztosított, azonban a rákötések mértéke nem teljes körű (2012-ben 82,5%). Az üzemelő közkifolyók száma magas, 12 db. A háztartásoknak szolgáltatott víz-mennyiség 2008-óra évről évre csökkenő tendenciát mutat, míg 2008-ben 19,6 em³-t szolgáltattak, addig 2012-ben már csak 16,7 em³-t.

A vízvezeték hálózat gerincvezetéke NÁ 125 ac., az elosztó hálózat Ø 80 PVC és Ø 100 PVC méretben épült meg. A szolgáltató az Észak-magyarországi Regionális Vízművek {ÉRV} Zrt., Észak-Borsodi Szolgáltatási Divízió, Szendrői körzet. A község igazgatási területén átemelő nyomásfokozó is található.

1.16.1.2. szennyvízelvezetés

A vezetékes szennyvízhálózat kiépült a településen, azonban a rákötések mértéke nem maximális (2012-ben 73,2%), de emelkedik a hálózatba bekapcsolt lakások száma. A vezetékes vízellátó hálózatra rákötött lakásállomány 88,7%-a van rákötve a szennyvízelvezető hálózatra.

A háztartásokból elvezetett szennyvíz mennyisége növekvő tendenciát mutat, a 2005. évi 8,5 em³-el szemben 2012-ben 15,2 em³ került elvezetésre.

A szennyvízelvezetésről az ÉRV Zrt., Keleti Szennyvíztisztítási Divízió gondoskodik, a községben keletkező szennyvizek a Sajószentpéter városban található szennyvíztisztító telepre (Attila úti szennyvíztisztító telep) kerülnek. A szennyvizek mélylégbefúvós eleveniszapos biológiai szennyvíztisztításon esnek át utóülepítéssel, fertőtlenítéssel. A szennyvíztisztítás során keletkező szennyvíziszap víztelenítése szalag-szűrő-présen történik, a víztelenített iszap a Sajókazai Hulladékkezelő Centrumba kerül elszállításra.

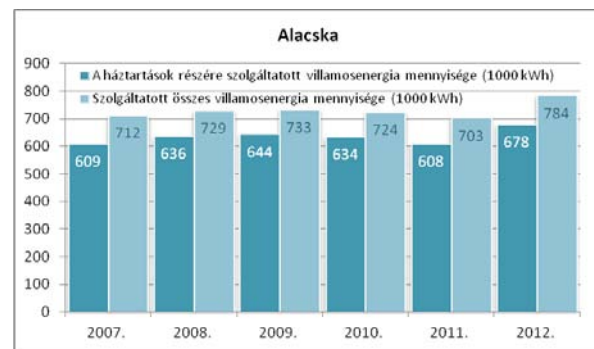
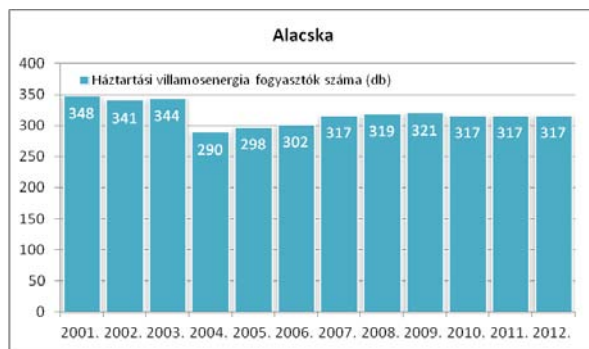
1.16.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A csapadékvíz elvezetést jellemzően nyílt árkok biztosítják. A csapadékvizek befogadója az Alacska patak, amely nyugat-kelet irányban szeli át a községet.

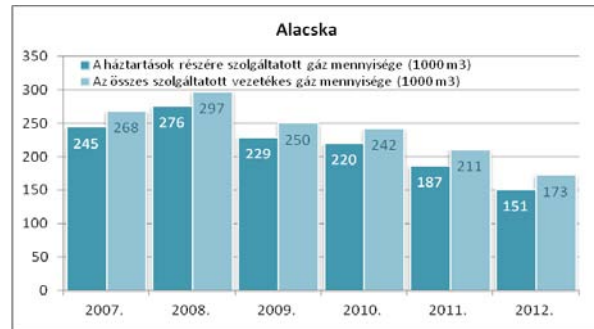
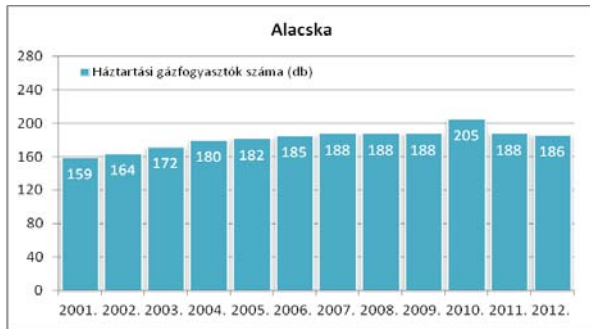
1.16.2. Energia

1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, gázellátás)

A községben biztosított az elektromos energia ellátás, a lakásállományt (2012: 280 db) jelentősen meghaladja a háztartási villamos energia fogyasztóknak a száma (2012: 113%), annak ellenére, hogy csökkenő tendenciát mutat a fogyasztók száma (2001-ben 348 fogyasztó; a lakásállomány 125%-a). A háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége valamelyest csökkent, azonban a felhasznált villamos energia mennyisége összességében (intézményi felhasználás) nőtt. A szolgáltató az ÉMÁSZ Nyrt.

A vezetékes gázhálózat kiépült, a rákötések száma azonban alacsonynak mondható (2012: 66,4%). A gerincvezeték Ø 90 KPE, az elosztóhálózat Ø 63 KPE. A szolgáltató a TIGÁZ Zrt. A háztartások részére szolgáltatott, illetve az összes fogyasztó számára szolgáltatott gáz mennyisége is csökkenő tendenciát mutat.

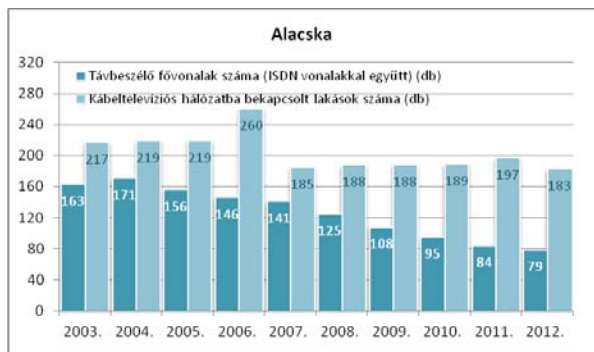

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

A községben a hírközlési szolgáltatások biztosítottak, több szolgáltató kínálata is elérhető.

Az elmúlt években mind a távbeszélő fővonalak, mind a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma csökkenő tendenciát mutat. A telefonvonalak jellemzően egyéni analóg vonalak, az ISDN vonalak száma átlagosan 6 volt az elmúlt években. A nyilvános távbeszélő állomások száma is csökkent, 2002-ben 3, 2012-ben már csak 1 nyilvános telefon üzemelt.

A községben üzemel Posta (Kossuth út 54.)

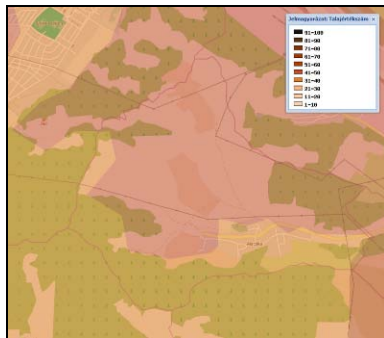
A településen az alábbi hírközlési szolgáltatások vehetők igénybe (forrás: NMHH)

	Szolgáltató	Szolgáltatás típusa
1.	Barcika Comp Bt.	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
2.	Bicomix Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
3.	Borsodweb Internet Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
4.	Corvus Computer Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
5.	Enternet 2001. Kft	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
6.	Externet Telekommunikációs Zrt	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
7.	Integral Computer	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
8.	Invitel Telecom Kft	nyilvános helyi távbeszélő szolgáltatás
9.	Kondás Tibor	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
10.	Magyar Telekom Távközlési Nyrt	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
11.	MM-NET s.r.o.	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
12.	Nagy István (NIKOM)	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
13.	NetAid Informatikai Kft	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
14.	Parisat Kft	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás; internet hozzáférés-, ellátás, vezetékes műsorjelosztás
15.	Profiszol Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
16.	QPS Kereskedelmi Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
17.	Szamos Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
18.	Szamosnet Informatikai Kft	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás; internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
19.	Szatmár-Net Bt	virtuális magánhálózati, aszinkron, adathálózati szolgáltatás; internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
20.	Szer-Szoft Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
21.	Tisser Szolgáltató Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása
22.	Unicomm Kft	nyilvános belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
23.	Vivafone Távközlési Kft	nyilvános helyi, belföldi, nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
24.	3C Távközlési Kft	internet hozzáférés-, ellátás szolgáltatása

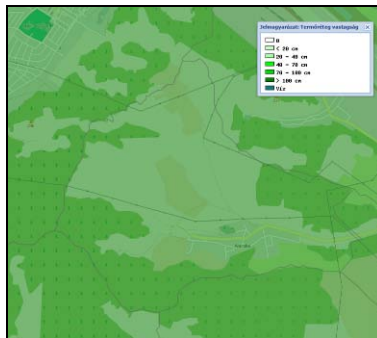
1.17. Környezetvédelem

1.17.1. talaj

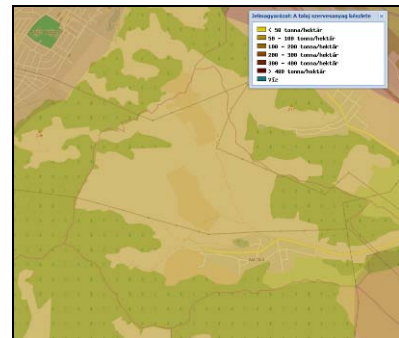
A községben a talajminőség kevésbé jónak mondható, a talajértékszám alacsony, a termőréteg vastagsága sem tetemes és a talaj szervesanyag tartalma a legalacsonyabb kategóriába tartozik.

Talajértékszám { 21-30 }

Termőréteg vastagság { 20-40 cm }

A talaj szervesanyag készlete
{ < 50 tonna/ha }

1.17.2. felszíni és a felszín alatti vizek {NeKI}

A község területén a felszíni és felszín közeli földtani képződmények az sh.2.5. Bükk, Borsodi-dombság – Sajó-vízgyűjtő sekély hegyvidéki víztesthez, a mélyebb rétegekben fekvő képződmények a h.2.5 Bükk, Borsodi-dombság – Sajó-, Hernád-vízgyűjtő hegyvidéki víztesthez tartoznak. Mindkét víztest jó mennyiségi és kémiai állapotú.

A település területének keleti része alá nagy mélységben benyúlik a pt.2.5 Északi-középhegység medencéi porózus termál víztest, mely jó mennyiségi és kémiai állapotú.

Az igazgatási területen a nyilvántartások szerint veszélyeztetett felszín alatti vízkivétel nem található, sekély mélységű, sérülékeny földtani környezetben lévő kútból víztermelés nem történik.

A Vízügyi Hatóság által határozattal kijelölt hidrogeológiai védőidom, illetve védőterület rendszer nem érinti a községet.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny a település területe.

1.17.3. levegőtisztaság és védelme

A község levegőtisztaságára vonatkozó mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A településen elsősorban a közlekedésből, valamint fűtési szezonban a jelentős mértékű szervesanyag égetéséből származik a levegőterhelés.

1.17.4. zaj- és rezgésterhelés

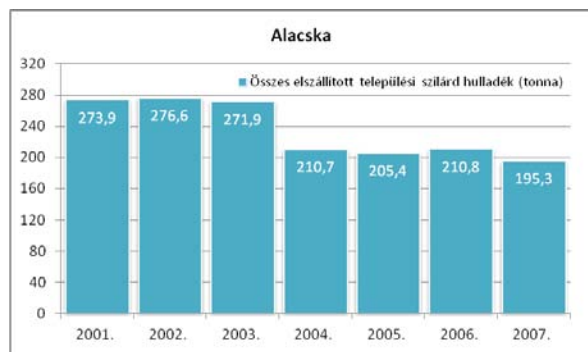
Települési zaj- és rezgésterhelésre vonatkozó mérések, adatok nem állnak rendelkezésre. A zaj- és rezgésterhelés a községben elsősorban a közlekedésből származik.

1.17.5. sugárzás védelem

A természetes háttérugárzás Magyarországon 50-180 nSv/h körül ingadozik, a figyelmeztető szint 250 nSv/h. Az országban 130 feletti a mérőállomások száma, Alacska-hoz legközelebb a Miskolci háttérugárzást mérő pont található, 2015.04.29.-én 103 nSv/h volt a mért érték, amely érték elmarad a figyelmeztető szint értékétől.

1.17.6. hulladékkezelés

A településen a szervezett és rendszeres hulladékgyűjtés, elszállítás biztosított; a lakásállomány 100%-a be van vonva a hulladékgyűjtésbe, illetve szelektív hulladékgyűjtésbe is. A lakosságtól összegyűjtött szilárd hulladék mennyisége csökkenő tendenciát mutat, ahogyan az elszállított összes települési szilárd hulladék mennyisége is. 2012-ben egy lakásra átlagosan évi 695 kg szilárd hulladék jutott.

1.17.7. vizuális környezetterhelés

A községben a fényszennyezés nem jellemző, illegális hulladék-lerakókról nincs ismeret. Az épületállomány megfelelő állapotúnak mondható és nincsenek kirívó, településképp romboló épület-együttesek.

1.17.8. árvízvédelem

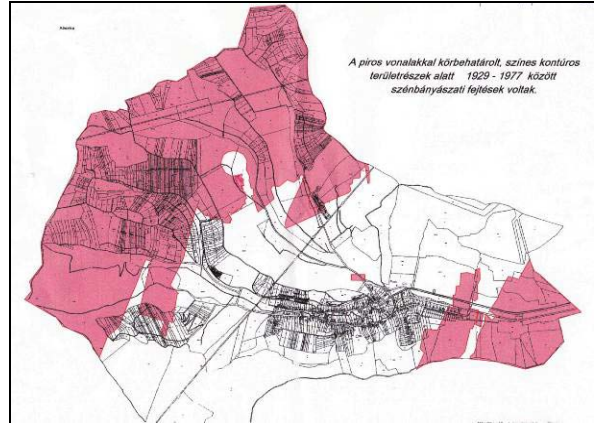
A település árvízzel nem veszélyeztetett.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

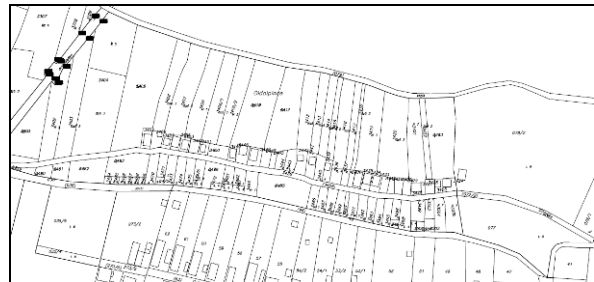
1.18.1. építésföldtani korlátok

1.18.1.1. alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Az alábányászott területek re vonatkozó térképi állományt a Miskolci Bányakapitányság bocsájtotta rendelkezésre az államigazgatási eljárás keretei között. Az ábráról leolvasható, hogy az igazgatási terület nagy részén végeztek szénbányászati fejtéseket, elsősorban a belterülettől észak-nyugatra, illetve keletre.

A pincesor a belterület északi határán alakult ki. A pincékre vonatkozó felmérési térkép, részletes információk nem állnak rendelkezésre. A pincék aktív használatban vannak, azokkal kapcsolatos földtani problémákról nincs ismeret.

1.18.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek

A Dózsa Gy. utcai telkek hátsó részeinek beépítése nem javasolt a korábban észlelt partfal-csúszások miatt, a pincesor alatt fokozott figyelem szükséges, az esetleges beavatkozásokhoz talajvédelmi szakvélemény beszerzése javasolt.

1.18.1.3. földrengés veszélyeztetett területei

Földrengés veszélyeztetett területről nincs ismeret.

1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. árvízveszélyes területek

Árvízveszélyes területet az Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2014-1393-005/2014 ügyiratszámú tájékoztatásában nem jelölt meg.

1.18.2.2. belvízveszélyes területek

A B.-A.Z. MTrT Alacska igazgatási területén nem jelöl rendszeresen belvízjárta területet, azonban vízerózióknak kitett területként szerepel (lásd. B.-A.-Z. M. 10/2009. (V.5.) rendelet 3.14. sz. melléklete). Az Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2014-1393-005/2014 ügyiratszámú tájékoztatása szerint Alacska nem tartozik belvíz öblözetbe.

1.18.2.3. mély fekvésű területek

Mélyfekvésű területekről nincs ismeret. A domborzati adatok alapján az Alacska-patak menti területek fekszenek alacsonyabban.

1.18.3. egyéb

1.18.3.1. kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

Kedvezőtlen morfológiai adottságra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre.

1.18.3.2. mélységi, magassági korlátozások

Mélységi és magassági korlátozásról nincs ismeret.

1.18.3.3. tevékenységből adódó korlátozások

Tevékenységből adódó korlátozásra nincs információ.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely {Miskolci Bányakapitányság}

A község területén az alábbi megkutatott készlettel rendelkező ásványi nyersanyag előfordulás (barnakő-szén) szerepel az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban:

- 92 716 kódszámú Sajószentpéter III.
- 92 703 kódszámú Berente
- 32 730 kódszámú Hársas
- 32 731 kódszámú Berente Altáró É
- 32 733 kódszámú Kakucs (IV. telep)
- 32 743 kódszámú Kakucs (V. telep)
- 32 748 kódszámú Béke akna (IV. telep)
- 22 749 kódszámú Tervtáró (V. telep)

1.20. Klíma

A település klímáját meghatározó tényezők:

- természeti-környezeti adottságok (domborzati viszonyok, éghajlat, széljárás, stb.)
- beépítettség, burkolt felületek
- térségi területhasználat

Alacska település a Tardonai-dombság kistájhoz tartozik Magyarország Kistájainak katasztere szerint. A táj medencékkel tagolt, középhegységi előtérben elhelyezkedő dombság. Genetikailag völgyközi hátakra tagolt egykori hegyláb felszínként értelmezhető. A terület éghajlata mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz. Az évi napfénytartam 1850 óra körüli, nyáron 720-740 óra, télen 150-170 óra. Az évi középhőmérséklet 8,6-8,8°C, a vegetációs időszak sokéves átlaga 15,5-16,0°C. Az évi csapadékösszeg 600-650 mm közötti, a tenyészidőszak átlaga 370-400 mm. A nyugati és keleti irányú szelek a leggyakoribbak, az átlagos szélsebesség 2,5 m/s körüli.

A település igazgatási területének 6,9%-a belterület, amely jellemzően beépített (lakóházak, közösségi célokat szolgáló épületek, építmények), burkolt felület (közlekedési terület). A falusias beépítési jelleg miatt – lazább, alacsony beépítési mértékű és magasságú építmények; az ingatlanokhoz udvar is tartozik zöldfelülettel – a környezetre gyakorolt hatások alacsonyabb mértékűek. A településen nincs olyan gazdasági vállalkozás, amely kibocsátása meghatározó mértékben befolyásolná a település környezetállapotát. Az igazgatási terület 30%-a erdőterület, és hasonló nagyságban vannak legelők is, melyek együttesen kedvező hatásúak a mikroklimára. Az Alacska-patak nagy vízhozammal ugyan nem rendelkezik, de a vízfelület szintén jó hatással van a települési klímára.

Alacska a Sajó-völgye ipari tengely mentén fekszik, így a Kazincbarcika – Berente – Sajószentpéter igazgatási területén lévő intenzívebb beépítések, panelházak, az ipari területeken folyó gazdasági tevékenységek közvetve hatással vannak a település klímájára, annak ellenére, hogy a község erdővel körülölelt.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. Vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

Alacska község „bányász-település”, az igazgatási területen számos megkutatott és nyilvántartásba vett bánya található. A bányászati tevékenység napjainkban már nem nyújt megélhetési lehetőséget a helyben élőknek, illetve alacsony a helyben foglalkoztatást nyújtó vállalkozások száma. A természetes fogyás és az elvándorlás miatt csökkenő népesség megtartásához minőségi életteret, megfelelő színvonalú szolgáltatásokat és munkalehetőséget kell tudni felkínálni.

■ Társadalom, demográfia, foglalkoztatás, lakásállomány, intézményrendszer

Érték:

- helyiek összetartása, közösségi programok, szerveződések
- óvodai és iskolai oktatás helyben tartása, helyi könyvtár
- csökkenő (megyei átlag alatti) munkanélküliség
- térségi viszonylatban alacsony a bűnözés mértéke
- nincs eladósodva az önkormányzat
- egyedi, hangulatos utcaképek

Probléma:

- öregedő lakosság (természetes fogyás, elvándorlás)
- alacsony képzettségi szint
- lakásállomány elöregedése, alacsony komfortfokozata

■ Gazdasági környezet, településüzemeltetés

Érték:

- kiépült műszaki infrastruktúra hálózat, rákötési lehetőséggel
- települési önkormányzat fejlesztéseket, újításokat támogató hozzáállása
- teljes lefedettségű kommunális és szelektív hulladékgyűjtés

Probléma:

- zsáktelepülés
- korlátozott fejlesztési célú terület-kínálat
- forráshiány
- helyi szolgáltatások szűk skálája
- közlekedési területek hiányosságai egyes részterületeken

■ Természeti környezet, zöldfelületek

Érték:

- természeti értékek (különleges madárvédelmi terület, ökológiai hálózat magterülete)
- jelentős mértékű belterületi zöldfelület
- változatos tájkép (domb-völgy, erdő-mező)

Probléma:

- helyenként elhanyagolt zöldfelületek
- felhagyott bányaterületek
- szűk útszakaszokon hiányzó zöltsáv
- rekreációs területek hiánya

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

3.1.1. A folyamatok értékelése

Az utóbbi években a települési élet változáson ment keresztül, mivel a korábban megélhetést nyújtó foglalkoztatók száma csökkent. Az új kihívásoknak való megfelelésnek, más településen történő munkavállalásnak, átképzésnek nem mindenki tud eleget tenni. Az öregedő lakosság és csökkenő születésszám, továbbá a makrogazdasági helyzet miatt az alapfokú intézmények működtetése is csak térségi összefogással biztosítható.

Az elvándorlás mértékének csökkentéséhez több dolgot is rendezni szükséges, úgy, mint a megélhetést biztosító foglalkoztatás-növelő programok kialakítását, a meglévő lakóterületek rendezése mellett új, fejlesztési területek kijelölése, a napi szükségletek kielégítését biztosító kereskedelmi-szolgáltató egységek fejlesztése, intézményi szolgáltatások fejlesztése, közösségi közlekedés fejlesztése.

A települési lakásállomány – a lakosság anyagi helyzetéből eredően – jelentős mértékű fejlesztési lehetőséget hordoz, nagyban növelhető az ivóvíz-, szennyvíz-, gázvezetékre történő rákötések száma. A közterületek egyes településrészekén rendezést és folyamatos fenntartást igényelnek, melyek a közmunkaprogram segítségével részben megoldottak jelenleg, de a hosszú távú kezelés kérdéses. A foglalkoztatás növekedését potenciálisan támogató internet-hálózatot igénybevevő háztartások száma bővíthető (táv munka, munkahelykeresés, kapcsolatépítés, oktatási és átképzési anyagok megismerése stb.).

A település külterületén jelentős mértékű (256 ha) erdőállomány található, amely a község körüli ipari tevékenységek kibocsátásaival szemben nyújt védelmet, ennek fenntartása, esetleges bővítése a lakosság életminőségének javításához kívánatos.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső-belső tényezők összefoglaló értékelése

A fejlesztéseket erősítő tényezők, lehetőségek:

- földrajzi fekvés, városias térségekhez közeli település
- kiépült közműhálózat
- támogató, rugalmas önkormányzat, szükség esetén gyors ügyintézés

A fejlesztéseket hátráltató tényezők:

- a térségben számos hasonló adottsággal rendelkező település van
- a lakosság jelentős része képzetlen, a képzés és átképzés költséges
- hiányzik a szolgáltatások magasabb szintje

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A fejlesztési szándékok a település adottságait és lehetőségeit veszik számba. A hosszú távú fejlesztési célokból a belátható időn belül megvalósítható, a makro- és mikro gazdasági helyzetet figyelembe vevő elemek épülnek be a településszerkezeti, illetve szabályozási tervbe.
